

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

RIVM

Omgevings- veiligheid

Onderzoek en innovatie voor
een veilige leefomgeving

In Nederland is de ruimte voor wonen en werken schaars. Mensen willen gezond en veilig leven, en het bedrijfsleven wil ruimte voor economische groei behouden. Deze blijvende zoektocht naar een optimaal gebruik van de beperkte ruimte is het onderwerp van omgevingsveiligheid.

Bij omgevingsveiligheid gaat het om de risico's van het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen, de veiligheid van inrichtingen en de veiligheid van nieuwe, zich snel ontwikkelende

technologieën. Het gaat om de “feitelijke” risico's, met soms grote onzekerheden, én om gepercipieerde risico's.

RIVM Omgevingsveiligheid is het onafhankelijke kennis- en onderzoekscentrum voor omgevingsveiligheid dat overheden adviseert en ondersteunt bij de beleids- en uitvoeringstaken.

De kernexpertise van RIVM Omgevingsveiligheid is risicoanalyse van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Het RIVM adviseert daarnaast over de gevolgen daarvan voor de afwegingen in de ruimtelijke ordening. Het RIVM beheert en ontwikkelt de rekenmethoden- en programma's (zoals SAFETI-NL) voor het uitvoeren van risicoberekeningen voor gevaarlijke stoffen en het ondersteunt gebruikers door middel van helpdesks. Het RIVM werkt aan methoden om te bepalen welke omgevingsmaatregelen mensen bij een ramp beschermen. Ook analyseert het ongevallen en

internationale ontwikkelingen en adviseert (en signaleert) overheden over de consequenties daarvan voor de Nederlandse situatie.

Andere taken zijn het uitvoeren van belevingsonderzoek, de advisering over veiligheidsmaatregelen (safety en security) en de ondersteuning van hulpdiensten, nationale en lokale overheden door een onafhankelijke toetsing van risicoanalyses en veiligheidssituaties. Het RIVM creëert en onderhoudt kennisnetwerken, en heeft zitting in (inter)nationale werkgroepen.

RIVM. De zorg voor morgen begint vandaag

Al meer dan 100 jaar beschermt en bevordert het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) de gezondheid van de bevolking en de kwaliteit van het leefmilieu.

Het RIVM is deskundig, betrouwbaar en onafhankelijk.

Het **Centrum Veiligheid** van het RIVM onderzoekt, adviseert en staat 24/7 paraat om mensen te beschermen tegen straling, CBRN-dreiging en de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

In het Centrum Veiligheid werken zo'n 100 mensen aan de onderwerpen omgevingsveiligheid, arbeidsveiligheid, stralingsbescherming, nationale veiligheid, security, medische milieukunde, risicoperceptie en crisismanagement.

Vuurwerkbesluit Oxiderende windturbines
gascilinders Gaswolkeexplosie Basisnet Ammoniak
BEVB LPG-tankstations verlading Bowtie-analyse
Moedwillige-verstoring REVB Risico perceptie
Waterstof Belevingsonderzoek CLP Revi RISK-NL
ADR BARIM Tripod Explosievenopslag
Stuwadoors LNG^{CO} RWSQRA Veroudering Bevi
Groepsrisico Plasbrand PGS Plasverdamping RBM-II
ADN Combinatietoxiciteit RID Rrzo Brzo
Omgevingswet Probitrelaties Depositie Peroxiden BAL BLEVE
GHS LOPA BEVT Buisleidingen Reach Cryogene-gassen
BKL Fakkelfbrand Rampbestrijdingsplan
Dispersie Veiligheidsregio's Veiligheidsbeheersysteem
Lpg-aflieverinstallaties Spoorwegemplacementen
aardbevingen stoffen Vloeibaar-zwavel dioxide CAROLA
Nanotechnologie risicoacceptatie Storybuilder

RIVM neemt als **kennis- en onderzoekscentrum Omgevingsveiligheid** een centrale rol in het kennislandschap in. Het heeft zijn eigen deskundigheid over omgevingsveiligheid, maar brengt ook de kennis en ervaring van anderen in Nederland en daarbuiten in kaart.

Hoofdthema's zijn de omgevingsveiligheid bij inrichtingen en het transport van gevaarlijke stoffen, over weg, water, spoor en door buisleidingen. Een ander onderwerp is de onderbouwing van beleid en

beleidswijzigingen, zoals bij de modernisering van het Omgevingsveiligheidsbeleid.

De kennis van het RIVM beperkt zich hierbij niet tot technische *know how*: het betreft ook kennis over communicatie en beleidsprocessen. RIVM vult de technische, bèta-kennis aan met sociaalwetenschappelijke inzichten over bijvoorbeeld governance en risicoperceptie.

RIVM Omgevingsveiligheid werkt samen met nationale en lokale overheden, in het bijzonder het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Ook hulpverleningsdiensten, bedrijfsleven, kennisinstellingen en adviesbureaus hebben een cruciale rol binnen het netwerk.

RIVM deelt kennis en inzichten binnen een (inter-)nationaal netwerk van universiteiten en andere kennisinstellingen en het publiceert in wetenschappelijke tijdschriften en vakbladen. De kennis en deskundigheid zijn ook toegankelijk voor de praktijk, door bijdragen aan netwerkbijeenkomsten en het verzorgen van trainingen.

Het RIVM heeft een Innovatieteam Omgevingsveiligheid dat nieuwe ontwikkelingen en oplossingen signaleert en geschikt maakt voor toepassing binnen het werkveld omgevingsveiligheid.

Binnen en buiten het RIVM is aandacht voor een multidisciplinaire en integrale aanpak van veiligheidsvraagstukken. RIVM legt hierbij de verbinding tussen bèta-en-gammawetenschappen, tussen omgevingsveiligheid en arbeidsveiligheid en security, in samenhang met andere factoren die van invloed zijn op de leefomgeving.

RIVM Omgevingsveiligheid draagt zijn kennis en kunde uit, met netwerkdagen, handboeken, factsheets en wetenschappelijke artikelen. Het blijft de verbinding met de samenleving versterken, en levert vanuit die rol een duurzame bijdrage aan een veiligere leefomgeving.

Meer over het werk van het RIVM op het onderwerp Omgevingsveiligheid is te vinden op de website van het RIVM, via <http://www.rivm.nl/omgevingsveiligheid>. Op deze website kunt u ook de gegevens over de helpdesk van Omgevingsveiligheid en de rekenmodellen vinden.

Voor vragen kunt u terecht bij **Omgevingsveiligheid@rivm.nl**

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

november 2016

De zorg voor morgen begint vandaag